

Et hvilested....

| Emma Birn

Indholdsfortegnelse

Emma Maria Ounadjela Birn
Det Kongelige Danske Kunstakademi for Arkitektur, Design
og Konservering (KADK)
Institutt for Bygningskunst, By og Landskab (IBBL)
emma.birn@hotmail.com
Vejleder: Bjørn Ginman
Kandidat - Landskab
140138

Baggrund	Side 7
Problemformulering	Side 8
Afsæt	Side 10
Alternative begravelsesmetoder	Side 13
Stedet	Side 14
Målsætning	Side 16
Nøgleord	Side 17
Program	Side 19
Metode	Side 20
Aflevering	Side 21
Inspiration	Side 23
Tidsplan	Side 36
Kilder	Side 38
Studieforløb	Side 39

"Hvad er det for en særegne iscenesættelse, der finder sted, når mennesket i en bevidst handling forener sig med naturens former og flader, farver og lys?"

|
Lone van Deurs

Baggrund

Jeg er opvokset i en så kaldt normal familiekonstellation. Set udefra er den måske alligevel lidt anderledes. Min mor er det man vil kalde kulturkristen, og min far ateist. Hans forældre er muslimer. Jeg har aldrig haft følelsen af, at religion blev tvunget ned over hovedet på mig - jeg har måttet tro på lige på lige hvad jeg vil, og det gør jeg. Jeg er ikke religiøs, men tror alligevel på at der er en mening med det hele. Det er ikke Gud eller Allah, men det at være et godt menneske, og at der måske er mere mellem himmel og jord.

Så jeg tilhører ikke en bestemt religion, men tanken om at mit sidste hvilested er sammen med min familie, er en rar følelse. Som udgangspunkt kan min familie gøre med mig, som de helst vil og gøre det der for dem gør afskeden lettere. Det er mine tanker lige nu, hvis jeg skulle dø før dem.

For nogle år siden oplevede jeg at miste min farmor, der var muslim og derfor blev fløjet til hendes families gravsted i Algeriet. Min ”bonusbedstemor” der var kristen, blev begravet på den lokale kirkegård - og min mormor, der stadig lever, vil, når det bliver hendes tid, nedsættes på de ukendtes grav. Til trods for at vi er meget forskellige i min familie, er det vigtigste, at der er plads til os alle, uafhængigt af hvad end vi tror på, og hvordan vi vil herfra.

Alt dette har sat tankerne i gang omkring et sted/hvilested der skal kunne huse alle religioner og ikke-troende. Et sted, hvor pårørende føler de kan komme og mindes og få afløb for deres tanker. Det er mit klare indtryk, at flere og flere har samme ønske – nemlig ønsket om alternativer til de traditionelle begravelsespladser – og former.

Ovenstående refleksioner er afsættet for mit afgangprojekt.

Problemformulering

Døden er uundgåelig, og døden sætter samtidig grænsen mellem at eksistere og ikke at eksistere.

Døden skaber ofte en følelse af længsel og tab hos de efterladte - et emotionel og spirituel behov for at holde fast i afdøde. Et fænomen som vi kun tentativt kan nærme os gennem vores fantasi, og selvom vores nærmeste ikke fysisk er her længere, lever de stadig videre i erindringen.

Derfor har mange efterladte behov for et specifikt sted at kunne besøge deres afdøde pårørende – og på den måde bevare en spirituel kontakt.

”Kan jeg skabe et hvilested i en landskabelige kontekst, der afspejler vores samfund, hvor mange forskellige religioner og ateister lever side om side i hverdagen. Kan dette sætte rammerne for et nyt fælles hvilested, hvor kyrdsfeltet mellem natur og kultur danner rammerne for et nyt hvilested”

Afsæt

Igennem tiden er måden vi lever på ændret, så hvorfor ændrer vores begravelsesritualer sig ikke takt med udviklingen?

Gennem tiden er flere og flere blevet mere kultur-religiøse, men vi fortsætter med at lade os bisætte og begrave på den traditionelle måde, til trods for den manglende tro på det religiøse indhold i begravelsesceremonierne. Dette gælder ikke kun de kristne, men også ateister, muslimer, jøder etc.

Med min opgave vil jeg forsøge at finde en mere tidsvarende tilgang til det sted, hvor man tager afsked, og hvor man kan besøge den afdøde i en rekreativ kontekst, der heler hjertet og sindet.

Nyere forskning påviser naturens helende værdi, jeg ser det således naturligt at skabe en rummelighed i en landskabelige kontekst, der giver den afdøde et hvilested, samtidig med at den besøgende får den fysiske tilknytning og helende effekt ved at besøge sin afdøde.

Jeg forestiller mig at stedet i videst mulig omfang skal kunne favne alle uanset religiøs eller ateistisk baggrund, men på landskabets og naturens betingelser.

"I naturen er man altid ved guds hjerte"

|
H. C. Andersen

E il Mondo Rimase in Silenzio 1,
Nicola Magrin, 2015
(2)

Alternative begravelsesmetoder

Mange ønsker et alternativ til de traditionelle begravelsesritualer, ligesom det er oppe i tiden at efterspørge miljøvenlige løsninger.

Man kan blive omdannet til en diamant, man kan frysetørres og man kan blive lavet om til kompost. Nogle metoder henvender sig til en mere miljøvenlig måde af blive omdannet til ”jord”, hvor andre henvender sig til de pårørende i måden de kan forevige dig på, enten i en diamant eller ved en QR-kode. Man kan spredes på havet eller blive sat ned i jorden efter kremering ved foden af et træ, så man sættes i ét med naturen på en anderledes måde end den almindelige nedsættelse som mange religioner praktiserer.

Danmarks Prinsgemal Henrik ønskede heller ikke at følge traditionerne der ellers følger med at være en del af det danske kongehus. Han skulle traditionen tro have været begravet ved siden af Dronning Margrethe i Roskilde Domkirke. I stedet ønskede Prins Henrik sin aske opdelt, hvor en del blev nedsat i slotshaven og den anden del blev spredt over havet, således at han i døden blev forenet med de elementer, der i livet havde givet ham værdi og glæde

*“Af jord er du kommet
Af jord skal du blive
Af jorden skal du igen opstå”*

Et citat man næsten altid hører i den danske folkekirke, men som deler samme elementer som ved en muslimsk begravelse:

*“Fra denne jord skabte vi jer,
og til den skal i vende tilbage,
og vi skal frembringe jer af endnu en gang”*
| Koranens Sura 20, vers 56 |

Stedet

Ønsket med dette projekt er at formidle et landskab, der er en eksponent af den måde vi lever på i hverdagen. Kan vores hvilesteder forenes så det afspejler vores multietniske samfund, hvor der er plads til alle trossamfund.

Jeg vil forsøge at skabe rammerne for et alternativt hvilested i en landskabelige kontekst, der i højere grad tilgodeser de besøgende samt giver plads til sorg og naturens egen indvirkning på sindets heling.

Jeg vil forsøge at lade stedets landskab være ét lag, naturen et andet lag og hvilestedet et tredje lag, som en slags palimpsest, hvor hvert lag fortæller en historie og sammen vil de bidrage til en ny konstellation, der bliver tilført stedet, så der opstår en helhed, hvor alle lag sammenkøbes og giver hvilestedet en tættere tilkobling til stedet og historien.

Jeg ser gerne at stedet giver de besøgende en rekreativ oplevelse, der kan være med til at lette hjertet. De skal gerne føle sig velkomne og have plads til en personlig afsked med sine nærmeste.

Naturens uorden skal forenes med arkitekturens orden, så grundlaget for et hvilested kan finde sted i mødet mellem natur og kultur.

Der er noget interessant ved tanken om en ubeboet ø i periferien af Hovedstaden. At stedet står alene og ikke har andre funktioner end at være et hvilested. At det er simpelt og overskueligt at besøge stedet, hvor et hvilested er et lag påført et eksisterende naturlag, så der er en relation mellem den mere uberørte natur og menneskers sidste hvilested. Et sted der afspejler et ønske om sammenhold og accept af alle kulturer og religioner.

*Kortene er taget ud fra et tilfældigt område i nordsjælland.
Bearbejdet af Emma Birn
(3)*

Målsætning

Hvad sker der egentlig, når man samler flere kulturer og religioner på et sted? Kan naturen i landskabet forene os og skabe rammerne for et fælles og samlet hvilested der velkommer alle?

Jeg vil undersøge og besvarer følgende spørgsmål:

- Jeg vil undersøge mulighederne for et alternativ til dem, der søger andet end den traditionelle religionsbetingede begravelseskonstellation.
- Et helende landskab for sindet og hjertet.
- Naturens helende effekt på sindet.
- Hvad sker der i mødet mellem natur og kultur

Min intention er ikke at gengive de eksisterende kirkegårde og begravelses former i et nyt landskab, men i stedet forsøge at samle traditionerne i respekt for religionerne i en ny kontekst på naturens præmisser.

Ideen er, at stedet skal henvende sig til de med en relation til stedet, samtidig med at der er plads til besøgende. Det skal ikke være et sted som Assistentens kirkegård på Nørrebro, som i dag har udviklet sig til også at være et sted, hvor man spiser frokost, og hører musik - jeg vil snarere tilstræbe at skabe et sted præget af ro og andægtighed, så selvom der vil være besøgende, vil disse ikke forstyrres, når de er på besøg hos deres kære.

Nøgleord

Fælleskab

Sammenhæng

Tilgængelighed

Natur

Kultur

Alternativ

Hvilested

Liv

Død

Program

Projektet består i at skabe et hvilested, hvor udsigten og oplevelsen af det uendelige gøres muligt i relation til afskeden med den afdøde.

Projektet skal udvikle et alternativt afskedsrum i en landskabelig kontekst, som kan bruges af ateister, lige såvel som en nytænkning af at sammenkoble flere religioner.

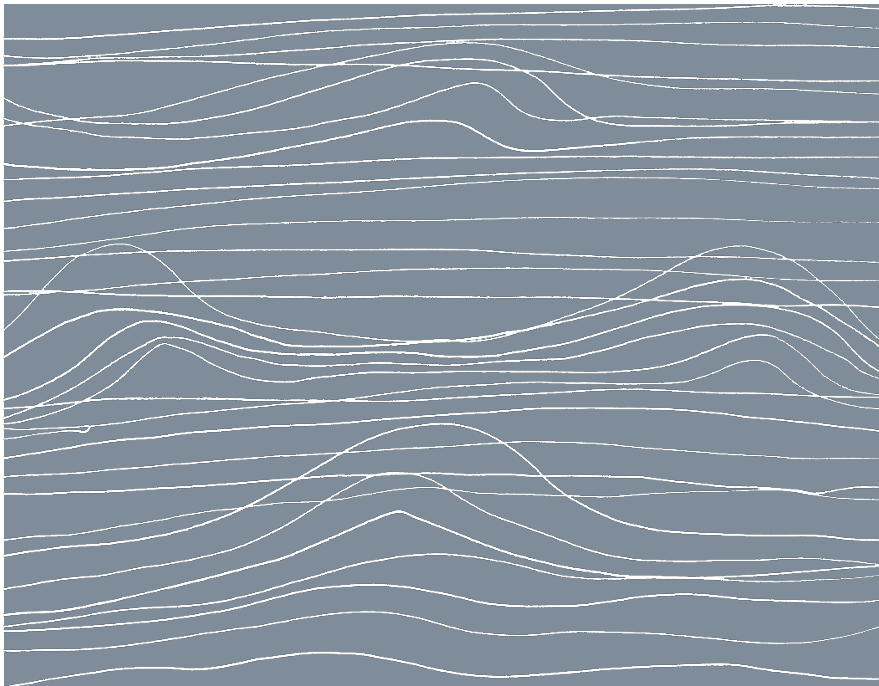
Stedets kvaliteter skal udformes via en helhedsplan med fokus på de pårørendes ophold og besøg.

Den første del af opgaven beskæftiger sig med en kortlægning af de forskellige religioners begravelsestraditioner for at danne et overordnet blik på hvad stedet skal indeholde for at præcisere udvælgelse af området/stedet.

Hvad skal stedet kunne? Er det et eksisterende landskab, det skal tilpasses ind i? Hvilken adgang og afstand skal det have til byen? Alle disse spørgsmål skal blandt andet besvares i første fase af opgaven.

Anden del af opgaven vil dernæst beskæftige sig med udarbejdelse og udvikling af det valgte landskab, så det passer til de rumlige funktioner problemformuleringen lægger op til i en mere stedspecifik kontekst.

Tredje del af opgaven vil til slut fokusere på design og formidling af de betydningsmæssige og rummelige oplevelser stedet afgiver.

*Emma Birn
Streger inspireret af granhøje
(4)*

Metode

Fase 1
Registrering | analyse

Undersøgelse af religionernes traditioner.
Udvælgelse af område, for dernæst at registrere og analysere det udvalgte landskab. Udpege interessepunkter i det udvalgte landskab og kortlægge området for registrering af de oplevelser landskabet giver af rumlige og rekreative karakter

Fase 2
Helhedsplan

Udforme en strategiplan for landskabets udvikling med fokus på at skabe rammerne for de ønskede rumligheder, som stedet skal omfavne.

Fase 3
Udsnitsområde | design nedslag

Konkrete nedslag, hvor fokus er den menneskelige skala, som illustrerer de rumlige oplevelser af stedet. De nye landskabelige rum karakteriseres blandt andet gennem rumlige illustrationer.

Aflevering | vejledende |

Baggrundsanalyse | ateisme, religion, kultur og nutid

Registrering

Diagrammer

Helhedsplan

Nedslagsplaner

Rumlige illustrationer

Model

Snit

*Treptow Krematorium , Berlin
(5)*

Inspiration

Krematorium Treptow | Berlin, Tyskland

Skogskyrkogården | Stockholm, Sverige

Qaanaaq Kirkegård | Grønland

Tegners museum | Danmark

Normandiet | Frankrig

Mariebjerg kirkegaard | Gentofte, Danmark

Igualada Cemetery | Barcelona, Spanien

Skogskyrkogården
|
Stockholm, Sverige

"Hvem har dog vist det mod og den handlekraft at placere en kirkegård midt i det uendelige landskab?" - Lone van Deurs

*Quanaaq kirkegård
|
Grønland*

Tegners Museum, Statuepark
|
Nordsjælland 2019

*Amerikansk mindesmerke
|
Normandiet, Frankrig*

Marielbjerg kirkegård
|
Gentofte, Danmark

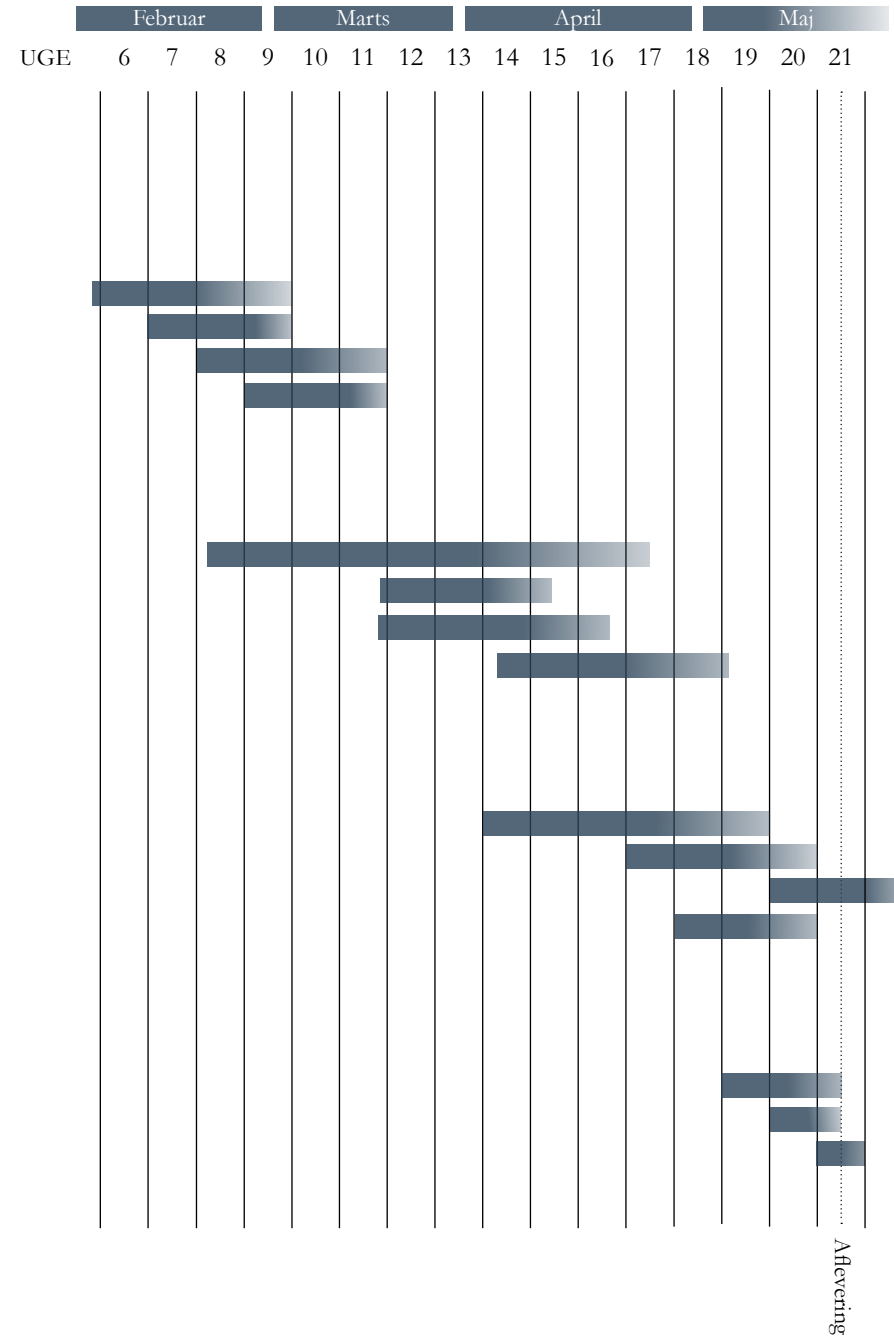

Igualada Cemetery
|
Barcelona, Spanien

Tidsplan

| Med forbehold for ændringer |

Bøger

- Vi går gerne langt for vore døde, Lone van Deurs / Forlaget Vandkunsten, 2011.
- Two Papers on Modern Metropolitan Cemeteries, Anne-Louise Sommer, Danmarks Designskole, 2004.

Links

- <https://jyllands-posten.dk/livsstil/ECE7520032/Fem-alternative-måder-at-blive-be-gravet-på/>
- <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE10300111/flere-vaelger-at-goere-gravstenen-digital-med-en-qrkode/>
- https://matadornetwork.com/read/human-composting-site-seattle/?fbclid=IwAR2X-lugyW_CQIn3gRLBIT7k9_tLNZbumQxP5SriRsMhEEOZx-ufwEAp1oM
- <https://livogdoed.dk/temaer/promession-frysetorring-af-afdode/>
- <https://www.tv2lorry.dk/fredensborg/nu-er-prins-henriks-aske-spredt-og-nedsat-ved-hans-andet-hjem>

Fotos

1. Forside | Emma Birn
2. Akvarel | Nicola Magrin, 2015
3. Koter | Emma Birn
4. Streger ... | Emma Birn
5. Treptow Krematorium | www.marcus-werre.com
6. Skogkyrkogården | <https://www.pinterest.dkpin/420875527648927064/?lp=true>
7. Qaanaaq kirkegård | <https://boenloekke.files.wordpress.com/2014/03/170.jpg>
8. Tegners Museum | Emma Birn
9. Normandiet | Nordine Birn
10. Mariebjerg kirkegård | <https://nord-magasinet.dk/rundt-i-kommunen-med-borgmes-teren-en-kirkegaard-anlagt-som-en-naturoplevelse/>
11. Igualada Cemetery | https://es.wikipedia.org/wiki/Archivo:Igualada_8.JPG
12. Finland | Emma Birn

	Institut for Bygningskunst og Design	2014
	Bachelor	
	1. Semester	Vejledere
En bolig - et rum Arkitektur og livsformer 'Sommerhuset'		Jørgen Hauberg & Kristian Seier
	2. Semester	Vejledere
Bygning og kontekst Arkitektur og organisation 'Naturcenter Bognæs'		Jørgen Hauberg & Kristian Seier
	3. Semester	Vejledere
Bygning, konstruktion og materiale Arkitektur og materiale		Jørgen Hauberg, Tom Mose
'Et tårnhus i Nordvest'		Petersen
	4. Semester	Vejledere
Helhed og del Arkitektur og æstetik 'Huset i byen, byen i huset'		Jørgen Hauberg & Tom Mose Petersen
	5. Semester	Vejledere
Udveksling Canada, Montreal / McGill University		Vedanta Balbahadur
	6. Semester	Vejledere
Bachelor projekt 'Little big Blue - Et vandlaboratorium på Østerbro'		Tom Mose Petersen
	Institut for Bygningskunst, By og Landskab	2017
	Kandidat	
	7. Semester	Vejleder
Det Tætte 'Imellem fingrene, Fingerplanen'		Boris Brorman Jensen & Bjørn Ginman
	8. Semester	Vejleder
Det Spredte 'Vandet kommer'		Bjørn Ginman, Jonna M. Krarup, & Tanja Jordan
	9. Semester	Vejleder
Det Hybride 'Lynetteholmen'		Bjørn Ginman
	10. Semester	Vejleder
Afgangsprojekt		Bjørn Ginman

Emma Birn

140138

